

*דיברה תורה כלשון בני אדם תנו רבנן * ישבע מצות נצטוו בני נח דינין וברכת השם ע"ז גילוי עריות ושפיכות דמים וגזל ואבר מן החי

כִּי יִשְׁבַע מִצְוֹת נִצְטוּ בְנֵי נֹחַ

אותו אם ישנו תחת ידינו : י משה רבינו לא הנחיל התורה והמצוות אלא לישראל שני מורשה קהלת יעקב, ולכל הרוצה להתגייר משאר האומות שני ככם נגר. אבל מי שלא רצה אין כופין אותו לקבל תורה ומצוות : וכן צוה משה רבינו מפי הגבורה לכופף את כל באי העולם לקבל כל מצוות שנצטווה נח וכל מי שלא קבל יהרג. והמקבל אותם הוא הנקרא גר תושב בכל מקום וצריך לקבל עליו בפני שלשה חברים. וכל המקבל עליו למול ועברו עליו שנים עשר חדש ולא מל הרי זה כמין שבאומות : יא כל המקבל שבע מצוות ונזהר לעשותן הרי זה מחסידי אומות העולם ויש לו חלק לעולם הבא. והוא שיקבל אותן ויעשה אותן מפני שצוה בהן הקב"ה בתורה והודיענו על ידי משה רבינו שבני נח מקודם נצטוו בהן. אבל אם עשאן מפני הכרע הדעת אין זה גר תושב ואינו מחסידי אומות העולם אלא מחכמיהם :

רַב"ז שוֹפְטֵי הַלְכוּת מְלָכִים וּמַלְחָמוֹת פ"י כספ משנה

בן נח שרצה לעשות מצוה וכו'. ולא רצה לעשות מצוה וכו'. ואם הביא עולה וכו' : נתן צדקה וכו'. למד עליה אין מניחין אותו לעשותה אלא אם עשאה כדי לקבל עליה שבר בני שאינו מנוה ועושה וכן דקדק רבינו וכתב כדי לקבל שבר. ומכל מקום צמח שרייך קדושה וטהרה כגון מפילין ס"מ ומנוה אי מוכן להמיר של ייטו אותם לעשותן :

ואם הביא עולה וכו'. דוקא עולה הגאה נעדרה אבל עולה הגאה צמורה אין מקבלין מהם וכל שכן שאר קרבנות. ועולה זו של גוי נסכה קרינא משל נטור וכבר ביאר רבינו זה פ"ג מהלכות מעה"ק (ה"ג וה"ד) : נתן צדקה מקבלין ממנו וכו'. מה שכתב רבינו סברא נכונה היא כיון שאלו מצוותן להחיותם דכתיב לגר אשר בשעריך תמנה ואלכה (לך ה"ג) אבל שאר גוים שלא קבלו מצוה בני נח אע"פ שמתעורר אותן בכל עניי ישראל מפני דרכי שלום אבל אין אנו מנוה להחיותם הילכך מקבלין מהם צדקה מפני השלום ונותנין אותה לעניים שלום דלא ליהוי להו אינה כדלחמא פ"ק דב"ב (א) :

בן נח שרצה לעשות מצוה משאר מצוות התורה כדי לקבל שכר אין מונעין אותו לעשות אותה כהלכתה. ואם הביא עולה מקבלין ממנו. נתן צדקה מקבלין ממנו. וייראה לי שנותנין אותה לעניי ישראל, הואיל והוא ניוון מישראל ומצוה עליהם להחיותו. אבל הגוי שנתן צדקה מקבלין ממנו ונותנין אותה לעניי גוים : יא חייבין בית דין של ישראל להעמיד שופטים לאלו הגרים התושבים לדון להן על פי משפטים אלו, כדי שלא ישחת העולם. אם ראו בית דין שיעמידו שופטיהם מהן מעמידין, ואם ראו שיעמידו להן מישראל יעמידו : יב שני גוים שבאו לפניך לדון ביני ישראל ורצו שניהן דנים להם דין תורה, האחד רוצה והאחר אינו רוצה אין כופין אותו לדון אלא בדיניהן. היה ישראל וגוי אם יש זכות לישראל בדיניהן דנים לו בדיניהם ואומרים לו כך

ואם הביא עולה וכו'. דוקא עולה הגאה נעדרה אבל עולה הגאה צמורה אין מקבלין מהם וכל שכן שאר קרבנות. ועולה זו של גוי נסכה קרינא משל נטור וכבר ביאר רבינו זה פ"ג מהלכות מעה"ק (ה"ג וה"ד) : נתן צדקה מקבלין ממנו וכו'. מה שכתב רבינו סברא נכונה היא כיון שאלו מצוותן להחיותם דכתיב לגר אשר בשעריך תמנה ואלכה (לך ה"ג) אבל שאר גוים שלא קבלו מצוה בני נח אע"פ שמתעורר אותן בכל עניי ישראל מפני דרכי שלום אבל אין אנו מנוה להחיותם הילכך מקבלין מהם צדקה מפני השלום ונותנין אותה לעניים שלום דלא ליהוי להו אינה כדלחמא פ"ק דב"ב (א) :

יה שני גוים שבאו לפניך וכו'. אם הם לא הוסיפו להם ב"ד או שלא היה בהם מי שראוי לך או חייבין בית דין של ישראל לעשות שופטים להם : יב שני גוים שבאו לפניך וכו'. פקד הגזל במתא (ק"ג) מילא ישראל גוי שבאו לפניך לדין אם אתה יכול לכונו ישראל וכו' ואמור לו כך דינו דדיי אומות העולם וזהו משמע מהא דלפילו למפלגיהו לעניי אומות העולם לא שרי לקבל אלא משום שלום מלכות והחיותה מרבינו שפסקא את דבריו. ואין לומר דליף דלפילו שלל מפני השלום מותר לקבל מעובדא לחריגא דלימא בהם (א) דלימיה דשטור מלכא שדרה ארנני דדיי לקמיה דרבי יוסף אמרה להו למנוה רבה ויהיבניהו לפדיין שנויים, שאע"פ שהמלכות לא פירש עס דמשום שלום מלכות קבליהו כיון דנכחי עובדא דרבי אמי פ"י דדוקא משום שלום מלכות ורבי יוסף נמי לא השתכן דקבל אלא מחמתיה דשטור מלכא ודאי דמשום שלום מלכות הוא דקבל וכו' : יא חייבין בית דין של ישראל וכו'. יב שני גוים שבאו לפניך וכו' : היה ישראל וגוי. ביביתא פקד במתא דבבא קמא (ק"ג) ישראל גוי שבאו לפניך לדין אם אתה יכול לכונו ישראל וכו' ואמור לו כך דינו דדיי אומות העולם וזהו

קדושים פ' 16

ועושה כך מצווה ועושה עאכו"כ *דא"ח גדול מצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה אמר רב יוסף מריש
ה"א מאן דהוה אמר לי הלכה כר"י דאמר סומא פטור מן המצוות עבידנא יומא טבא לרבנן דהא לא מיפקדנא
והא עבידנא השתא דשמעיתא להא דא"ר חנינא גדול מצווה ועושה יותר ממי שאינו מצווה ועושה אדרבה
מאן דאמר לי דאין הלכה כרבי יהודה עבידנא יומא טבא לרבנן כי אתא רב דימי אמר "פעם אחת היה
לבוש סירקון של זהב והיה יושב בין גדולי רומי ובאתה אמו וקרעתו ממנו ומפחה לו על ראשו וירקה לו בפניו
ולא הכלימה* חגי אבימי בריה רבוי אבדו *יש מאכיל לאבוי *פסיוני ומורדו מן העולם ויש ממחינו בריחים

ר"ח פ' 16

ט גוי שעסק בתורה חייב מיתה, לא יעסוק
אלא בשבע מצוות שלהן בלבד. וכן גוי ששבת
אפילו ביום מימות החול אם עשה אותו לעצמו
כמו שבת חייב מיתה, ואין צריך לומר אם
עשה מועד לעצמו: כללו של דבר אין
מניחין אותן לחדש דת ולעשות מצוות לעצמן
מדעתן. אלא או יהיה גר צדק ויקבל כל
המצוות או יעמוד בתורתו ולא יוסיף ולא
יגרע. ואם עסק בתורה, או שבת, או חדש דבר,
מכין אותו ועונשין אותו ומודיעין אותו
שהוא חייב מיתה על זה אבל אינו נהרג:

לאו כדא"ר קמ"ה

שאלה

בדבר מילת הגוים¹ והערלים², המותר
לישראל לקבל זאת על עצמו אם לא?
והיש הפרש בין הישמעאלים והנוצרים
בוה אם לא? ומה פרוש הבריתא³ "ת"ר
ישראל מל את הגוי לשם גר, לאפוקי
משום מוראנא, דלא. וגוי לא ימול את
ישראל וכו", מה באה ללמדנו במ"ש
"ישראל מל את הגוי לשם גר"?

התשובה

מותר לישראל למול הגוי, אם רוצה
הגוי לכרות הערלה ולהסירה, לפי שכל
מצוה, שהגוי עושה, נותנין לו עליה שכר,
אבל אינו כמי שהוא מצווה ועושה, ובלבד
שיעשנה, כשהוא מודה בנבואת משה
רבינו המצווה זאת מפי אלהים יתעלה,
ומאמין בזה, ולא שיעשנה ל(סבה) אחרת
או על פי דעה שראה לעצמו, כמו
שנתבאר בבריתא של ר' אליעזר בן